

Robyn Davidson

POTI

*O ženski, ki je sama prepotovala
2700 kilometrov avstralske divjine*

Robyn Davidson

POTI

*O ženski, ki je sama prepotovala
2700 kilometrov avstralske divjine*

Prevedla Helena Marko

UMco

Ljubljana, 2017

Robyn Davidson

POTI

O ženski, ki je sama prepotovala 2700 kilometrov avstralske divjine

TRACKS

One Woman's Journey Across 1,700 Miles of Australian Outback

Copyright © 1977, 2012 by Robyn Davidson

International Rights Management: Susanna Lea Associates

All Photographs © 2017 Rick Smolan/Against All Odds Productions

© za Slovenijo **UMco, d.d., 2017. Vse pravice pridržane.**

Fotografije: © 2017 Rick Smolan/Against All Odds Productions

Prevod: Helena Marko

Izdajatelj in založnik: UMco d.d.

Zbirka 'S terena'

Za založbo: Samo Rugelj

Knjigo uredila: Renate Rugelj in Samo Rugelj

Fotografije in predloga naslovnice: Rick Smolan

Oblikovanje ovitka: Žiga Valetič

Postavitev: Aleš Cimprič

Tisk: Primitus d.o.o.

Naklada: 400 izvodov, 1. natis

Ljubljana, 2017

Knjižno delo je izšlo v okviru programa, ki ga sofinancira
Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Brez pisnega dovoljenja založbe je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, skupaj s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki, v okviru določil Zakona o avtorski in sorodnih pravicah.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.111(94)-94

DAVIDSON, Robyn, 1950-

Poti : o ženski, ki je sama prepotovala 2.700 kilometrov avstralske divjine / Robyn Davidson ; prevedla Helena Marko ; [fotografije Rick Smolan]. - 1. natis. - Ljubljana : UMco, 2017. - (Zbirka S terena)

Prevod dela: Tracks

ISBN 978-961-6954-86-0

290876416

UMco d.d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana, tel.: 01/ 520 18 39
e-naslov: bukla-urednistvo@umco.si, spletna stran: www.bukla.si

Za Nancy in modre stržke*

---

* Vrsta avstralske ptice, op. prev.

Vsebina

Zemljevid 10

Prvi del: PRIPRAVE V ALICE SPRINGSU

Prvo poglavje 15

Drugo poglavje 31

Tretje poglavje 57

Četrto poglavje 83

Peto poglavje 105

Drugi del: ODLAGANJE BREMEN

Šesto poglavje 141

Sedmo poglavje 161

Osmo poglavje 197

Tretji del: MALO DOLGA POT

Deveto poglavje 209

Deseto poglavje 245

Četrta del: NA DALJNI STRANI

Enajsto poglavje 297

Dvanajsto poglavje 319

Pripis 331

Zahvale 339

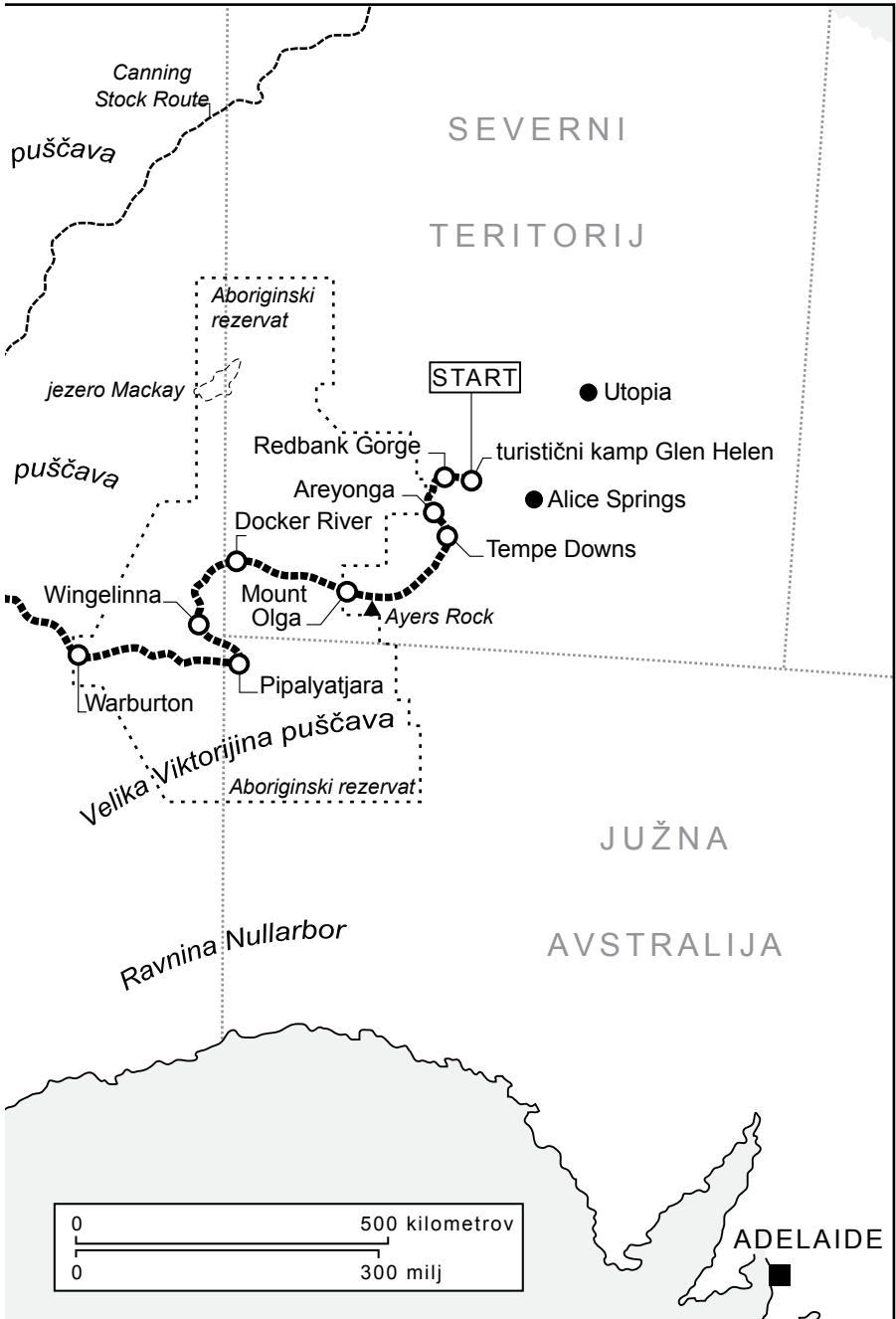
Anna je vedela, da mora čez puščavo. Onkraj, na drugi strani, so bile gore – škrlatne in oranžne in sive. Barve v sanjah so bile silno lepe in žive ... Sanje so zaznamovale spremembo v Anni, v njeni vednosti o sebi. V puščavi je bila sama in nikjer ni bilo vode in bila je daleč od vseh izvirov. Ko se je zbudila, je vedela, da mora, če hoče čez puščavo, odvreči bremena.

Doris Lessing, *Zlata beležnica**

---

* Prevedla Staša Grahek, Ljubljana: Cankarjeva založba, 1996, op. prev.

PRVI DEL

PRIPRAVE V ALICE SPRINGSU

PRVO POGlavJE

V ALICE SPRINGS (ali Alice, kot ji rečemo Avstralci) sem prispela ob petih zjutraj, z enim psom, šestimi avstralskimi dolarji v žepu in majhnim kovčkom, polnim neprimernih oblačil. »Vzemite kakšno jopico za večere,« je pisalo v brošuri. Ledenomrzli veter je bičal peron s peskom, jaz pa sem drgetajoča od mraza objemala toplo telo svoje psičke in se spraševala, kakšna nespamet me je pripeljala na to strašljivo, prazno železniško postajo v središču ničesar. Obrnila sem se proti vetru in na obrobju mesta zagledala obrise hribovja.

So trenutki v življenju, ki so kot osi, okoli katerih se vrtil tvoja bit – drobni, intuitivni prebliski, ko veš, da si enkrat za spremembo naredil nekaj prav, ko pomisliš, da si na pravi poti. Opazovala sem blede jutranjo zarjo, ki se je v fluorescenčnih lisah prelivala čez pečine, in se zavedela, da je to tak trenutek. Bil je trenutek čiste, preproste samozavesti – in trajal je približno deset sekund.

Diggity se mi je izvila iz objema, me pogledala postrani in zaplahutala z ušesi. Obšel me je tisti neprijetni občutek, ko se zaveš, da si se zaštrikal v nekaj težkega in ni poti nazaj. Zdi se ti prav nobel, ko se brez ficka usedeš na vlak in si

rečeš, da si zares pogumna in pustolovska oseba, ki se bo na poti vešče spoprijela z vsemi stvarmi, ki se ji bodo pripetile, ko pa dejansko prispeš na drugi konec – kjer te nihče ne pričaka, kjer nimaš kam iti in si brez sredstev za preživetje, vse, kar imaš, pa je nora zamisel, v katero še sama ne verjameš povsem –, se ti ideja, da bi bila doma, na prijazni obali v Queenslandu, da bi sedela na verandi s prijatelji, pila gin in razpredala o svojih načrtih, pripravljala neskončne sezname seznamov, jih metala stran in brala knjige o kamelah, nena doma zazdi veliko privlačnejša.

Ta nora zamisel je v osnovi pomenila, da si bom v avstralskem goščavju pridobila potrebno število divjih kamel, jih zdresirala, da bodo nosile moje stvari, nato pa z njimi prehodila osrednji, puščavski del Avstralije (outback).^{*} Vedela sem, da nam v tej državi ne primanjkuje divjih kamel. Uvozili so jih v petdesetih letih devetnajstega stoletja z njihovimi afganistanskimi in severnoindijskimi lastniki vred, da bi z njimi odprli nedostopna območja, tovorili hrano ter pomagali zgraditi telegrafski sistem in železnice, ki so naposled pripeljale do njihovega ekonomskega propada. Ko se je to zgodilo, so Afganistanci s strtimi srci izpustili svoje kamele in si skušali najti drugo delo. Bili so strokovnjaki za kamele in ni jim bilo lahko. Toda kamele so zadele terno – Avstralija je bila zanje popolna dežela, zato so v divjini zaživele in se

---

* Tako kot izraz »outback« je tudi izraz »bush« v avstralski angleščini neločljivo povezan z avstralskim načinom življenja (predvsem s preživetjem v negostoljubni naravi), kulturo, umetnostjo in identiteto ter kot tak težko prevedljiv. V geografskem smislu pomeni redko poseljeno ruralno pokrajino, ki je bolj ali manj zarasla z različnim goščavjem, op. prev.

razmnožile. Danes se jih več kot deset tisoč prosto potika po svobodni deželi in spravlja ob živce govedorejce, ki jih preganjajo tudi s puškami. Nekateri ekologi menijo, da kamele ogrožajo določene rastlinske vrste, ki jim gredo še posebej v slast. Njihov edini naravni sovražnik je človek, saj so dejansko brez bolezni. Avstralske kamele danes veljajo za ene najboljših kamel na svetu.

Vlak je bil napol prazen, pot pa dolga. Dva dni vožnje iz Adelaide do Alice Springsa, dobrih 800 kilometrov. Moderne prometne arterije okoli mesteca Port Augusta se že po nekaj kilometrih razblinijo v narebreno mizerijo neštetihih bledordečih kolesnic, ki vodijo proti žarečemu obzorju, za katerim ni nič drugega kot presušen, rdeč pergament mrtvega srca, veličastna božja luknja, kjer so možje možje, ženske pa zgolj njihov privesek. Drobcji pogovora na vlaku so mi še brenčali v glavi.

»Dobr dan, te moti, če se usedem tu?«

(Zavzdihnem in zelo očitno strmim skozi okno ali v knjigo.) »Ne.«

(Oči mu zdrsnejo v višino mojih prsi.) »Kje pa je tvoj stari?«

»Nimam svojega starega.«

(V krvavo podplutih očeh, še vedno uprtih v moje prsi, se zasveti medla iskrica.) »Jezus Kristus, kolegica, pa ja ne greš sama v Alice, al kaj? Poslušaj, mladenka, najebala boš tam. Tisti črnuharji te bodo ziher posilili. Preklemani črnuhi so čisto podivjani tam gor, veš. Boš rabila nekoga, da bo pazil nate. Veš kaj, ti plačam eno pivo, pol pa greva nazaj v tvoj kupé in se pobliže spoznava, ja? Kaj praviš, si za?«

Počakala sem, da je s postaje izginilo tistih par poskočnih potnikov. Stala sem v praznini zgodnjejutranje tišine in se

upirala občutkom nelagodja, nato pa se z Diggity za petami podala proti mestu.

Ko sva hodili po opusteli ulici, mi je najprej padla v oči arhitekturna grdota tega mesta, ki je bila v neprijetnem nasprotju z veličastnostjo pokrajine, ki ga je obkrožala. Vse, kar si videl, je prekrivala plast prahu: od velike, izstopajoče pivnice na vogalu do kičastih in dolgočasnih pročelij trgovin vzdolž glavne ulice. Pod uličnimi svetilkami so ležali kupi mrtvih žuželk in vsake toliko si zaslišal ropotanje vozil s štirikolesnim pogonom, ki so se po mestu cementa in bitumna vozila dodobra prekrita z rdečo umazanijo. Le na vetrobranskem steklu so imela dva kroga, kjer so brisalci odstranili rdeči prah. Ta nakupovalni del mesta s stavbami v sivi, bež in bolnišnično zeleni barvi je postopoma prešel v razvlečeno predmestje. Na južnem delu so ga nenadoma presekale navpične rdeče pečine Macdonnellovega hribovja, ki se, z izjemo nekaj spektakularnih sotesk, neprekinjeno razteza 650 km vzhodno in zahodno od mesta. Skozi mesto vijuga reka Todd, njena bela peščena struga, večino leta suha in obkrožena z visokimi debli srebrnih evkaliptusov, pa naposled ponikne v ozko vrzel med hribovjem. Kot sem kasneje odkrila, ima to hribovje, ki se kot kakšna okamnena prazgodovinska pošast preteče dviguje okoli mesta, globok psihološki učinek na ljudi, ki živijo ob njegovem vznožju. Malo se jim skeglja zaradi teh pečin. Spominjajo jih na nedoumljive dimenzije časa, pred katerimi se skorajda uspešno skrivajo za opečnatimi pročelji hiš in na sparjenih vrtičkih v angleškem slogu.

Moj načrt je bil, da bom kampirala z aborigini ob potočni strugi, dokler si ne najdem dela in sobe, toda glasniki

usode na vlaku so me poučili, da bi bilo to naravnost samomorilsko početje. Vsi – od kroničnih pijancev, moških in žensk z utrujeno mrkimi pogledi in nagubanimi, od sonca ožganimi obrazi, do natakarnikov v smokingih, ki so stregli (in sami spili) enormne količine alkohola – so me svarili, naj ne naredim tega. »Ta črni« so bili nedvoumen sovražnik. Uman, len in nevaren sovražnik. S sumljivo zagnanostjo so mi pripovedovali zgodbe o mladih, belskih mladenkah, ki so pozno zvečer nedolžno zablodile vzdolž reke Todd, tam pa jih je doletela usoda, hujša od smrti. To je bila edina tema, ki je podžgala prav vsakogar. Tudi doma sem slišala razne zgodbe, denimo tisto, kako so v Alice nekega jutra v odtočnem jarku našli mladega aborigina, prebarvanega z belo barvo. Še mestni ljudje, ki najverjetneje nikoli niso videli aborigina na ulici, kaj šele govorili z njim, so ti na dolgo in široko, z neverjetnim prezirom, razlagali, kakšni so aborigini, kako leni in zabiti so. Tako je bilo zaradi medijev, kjer so bile klišejske zgodbe o kamenodobnih pijandurah, ki vlečejo socialno podporo, skoraj edina publiciteta, ki so je bili aborigini deležni. In seveda zato, ker so nas v šoli vse učili, da aborigini niso kaj boljši od sofisticiranih opic, da so brez kulture, brez vlade in brez pravice do obstoja v neznansko superiornem svetu belega človeka. Bili so brezciljni klateži, trdoglavi, primitivni in butasti.

Ko si novinka v mestu, je težko je ločiti dejstva od izmišljotin, strah od paranoje in dobre ljudi od slabih, toda tukaj je bilo definitivno nekaj čudnega v zraku. Ta kraj se je zdel brez duše, brez korenin, toda morda je prav to, v določenih okoliščinah, spodbudilo tisto izjemno v človeku. Ali so mi vsi skušali nagnati strah v kosti zgolj zato, ker sem bila

mestjanarka v puščavski divjini? Sem iznenada pristala v kukluksklanovski deželi? V preteklosti sem se že družila z aborigini – v resnici sem z njimi preživela ene izmed najboljših počitnic v svojem življenju. Res je, nekateri so radi popivali in včasih so se stepli, toda to je tudi del belske avstralske tradicije. Take stvari se dogajajo na večini zabav in v večini pivnic po državi. Če so bili tukajšnji aborigini taki kot aborigini, ki sem jih poznala s svojega konca, zakaj je bila tukajšnja skupina belcev tako polna strahu, tako prežeta s sovraštvom? In če so bili tukajšnji aborigini drugačni, kaj se je zgodilo, da so postali taki? Bodi previdna, mi je govoril instinkt. Že zdaj sem slutila prikrito nasilje v tem mestu in pred menoj je bilo iskanje varnega bivališča. Tudi zajci imajo svoje preživetvene mehanizme.

Pravijo, da paranoja privlači paranojo: zagotovo noben drug človek, kar sem jih kdaj spoznala, ni imel tako negativnega mnenja o Alice Springsu. Morda zato, ker sem začela to mesto spoznavati z družbenega dna, to pa ti lahko popači pogled. Pravijo, da se vsak, ki trikrat vidi teči reko Todd, zaljubi v Alice. Do konca drugega leta, ko sem jo več kot trikrat videla bizarno poplavljati, sem jo strastno sovražila, hkrati pa me je nerazložljivo in močno zasvojila.

V tem mestu živi štirinajst tisoč ljudi in med njimi tisoč aboriginov. Belci so predvsem vladni uslužbenci, vsakovrstni odpadniki in pustolovci, upokojeni lastniki ovčjih in govejih farm, potujoči farmerski delavci, tovornjakarji in mali podjetniki, katerih glavni cilj v življenju je oskubiti ameriške in japonske turiste (in tiste iz urbanih delov Avstralije), ki se v avtobusih zgrinjajo sem, pričakujoč vrhunsko pustolovščino v tej zadnji romantični postojanki in v želji videti neverjetno

puščavo, ki jo obkroža z vseh strani. V mestu so tri pivnice, par motelov, nekaj restavracij z nič zvezdicami in več trgovinic, ki prodajajo majice z napisom »Splezal sem na Ayers Rock«, bumerange (uvožene iz Tajvana), knjige o vsem, kar diši po Avstraliji, in kuhinjske krpe, potiskane s silhuetami plemenitih divjakov, ki s sulicami v rokah gledajo v zahajajoče sonce. To je mesto na robu puščavske divjine, ki ga zaznamujejo agresivna moška etika in hude rasne napetosti.

V ceneni okrepečevalnici sem pojedla zajtrk, nato pa stopila na slepečo ulico, kjer so se stvari začele premikati. Zamežikala sem v kraj, ki je postal moj novi dom. Neke ljudi sem povprašala po najcenejši nastanitvi in poslali so me v pet kilometrov oddaljen kamp za bivalne prikolice severno od mesta.

Bil je vroč in prašen sprehod, toda zanimiv. Cesta je sledila pritoku reke Todd. Negibni, ravni stolpci modrega dima, ki so se dvigali iznad evkaliptusovih dreves, so označevali aboriginska naselja. Na levi strani so stali avtoservisi in delavnice industrijskega dela Alice – pocinkane železne lope, za katerimi so se razprostirale pokošene trate in drevesa predmestja. Ko sem prispela v kamp, me je lastnik obvestil, da me bo bivanje stalo zgolj tri avstralske dolarje, če sem prinesla svoj šotor, ali osem, če ga nisem.

Moj nasmeh je zbledel. Hrepeneče sem poškilila na steklenice v hladilniku in stopila ven, da bi spila nekaj mlačne vode s pipe. Raje nisem vprašala, če je zastonj. Nedaleč stran si je nekaj mladostnikov z dolgimi lasmi in zakrpanimi kavbojkami postavljalo velik šotor. Zdeli so se priljudni, zato sem stopila k njim in jih vprašala, če se jim lahko pridružim. Brez zadržkov so mi ponudili zavetje in prijaznost.

Tiste noči smo se v njihovem razmajanem kombiju, opremljenem z vsemi pritiklinami, ki jih človek povezuje z brezskrbno urbano mladino – avtoradiom s pet milijoni decibelov in celo jadralnimi deskami – odpeljali v mesto. Namenjeni so bili proti severu. Zapeljali smo se proti prašnim lučem mesta in se ustavili pred pivnico, da bi nabavili nekaj alkohola. Med njimi je bilo plašno in zelo mlado dekle. Nenadoma se je obrnila k meni.

»Oo, lej jih, a niso ogabni? Mater, kot opice so.«

»Kdo?«

»Tisti črnavsi tam.«

Njen fant se je naslanjal na zid trgovine z alkoholnimi pijačami in čakal.

»Daj, pohiti, Bill, izginimo že od tu. Kakšni grdavs.« Prekrižala je roke, kot bi jo zeblo in se stresla od gnusa.

Glavo sem položila na roke, se ugriznila v jezik in se zavedela, da je pred nami dolga noč.

Naslednji dan sem dobila službo v pivnici, z začetkom dela čez dva dni. Da, lahko spim v sobi na zadnji strani pivnice, stanarino mi bodo odtegnili od plače vsak prvi teden v mesecu. Tudi jem lahko pri njih. Odlično. Zdaj sem imela čas, da preverim, kako je s kamelami. Nekaj časa sem posedela v baru in klepetala z rednimi gosti. Odkrila sem, da so v mestu trije kamelarji – dva sta jih imela zaradi turistov, tretji pa je bil star Afganistanec, ki je črede kamele lovil v divjini in jih prodajal v Arabijo za meso. Spoznala sem mladega geologa, ki se je ponudil, da me odpelje k temu možaku.

V trenutku, ko sem zagledala Sallaya Mahometa, mi je bilo jasno, da točno ve, kaj dela. Izžareval je samozavest krivonogega moškega, ki zna vihteti vrv in že dolga leta dela z

živalmi. V bližini prašne ograde, v kateri je stala čreda teh nenavadnih beštij, je popravljaj sedla neobičajnih oblik.

»Ja, kaj lahko naredim zate?«

»Dobro jutro, gospod Mahomet,« sem samozavestno začela. »Moje ime je Robyn Davidson in, ehm, načrtujem to potovanje, veste, v osrednjo puščavo in rada bi dobila tri divje kamele in jih zdresirala za to pot in spraševala sem se, če mi lahko morda vi pomagate.«

»Hrrrmffff.«

Sallay se je zasrepel vame izpod košatih belih obrvi.

»In najbrž misliš, da ti bo to tudi uspelo?«

Pogledala sem v tla, se prestopila in zamomljala nekaj v svojo obrambo.

»Kaj pa veš o kamelah?«

»No, v bistvu nič, pravzaprav so to prve kamele, kar sem jih kdaj videla, ampak ...«

»Hrmffff. In kaj veš o puščavah?«

Moja tišina je zgovorno pokazala, da sem imela zelo malo pojma o čemerkoli.

Sallay je dejal, da mu je žal, vendar meni, da mi ne more pomagati, in se spet posvetil svojemu delu. Pa je šla moja domišljavost rakom žvižgat. Tole bo veliko težje, kot sem si zamišljala, ampak saj je šele prvi dan.

Nato sva se z geologom zapeljala do turističnega kamelarja južno od mesta. Spoznala sem lastnika in njegovo ženo, prijazno žensko, ki mi je ponudila čaj in piškote. Ko sem jima povedala svoj načrt, sta se nemo spogledala. »No, kar pri-
di sem, kadarkoli hočeš,« je prešerno dejal možak, »da boš malo spoznala živali.« Komaj je zadrževal porogljiv nasmešek na drugi strani obraza. Intuicija mi je jasno povedala, naj

mu ne hodim blizu. Ni mi bil všeč in bila sem prepričana, da je bil občutek obojestranski. Ko sem videla, kako so njegove živali rjovele in se upirale, sem pomislila, da verjetno res ni pravi človek, od katerega bi se učila ravnanja s kamelami.

Tretja kamelja farma, na Poslovem posestvu, je stala pet kilometrov proti severu. Kot so mi razodeli nekateri ljudje v baru, je bil njen lastnik manijak.

Moj prijatelj geolog me je odložil pred pivnico in od tam sem vzdolž struge reke Charles odpeščila proti severu. Tokrat je bil sprehod prijeten, v hladni senci pod krošnjami. Tišino so pogosto pretrgale skupine psov iz naselja, ki so se z nasršeno dlako zaganjali proti meni in Diggity, da bi naju pregnali s svojega teritorija, v zameno pa so pokasirali zgolj steklenice, pločevinke in kletvice, ki so jih proti njim zalučali njihovi aboriginski lastniki. Nama z Diggity so se nasmihali in nama pokimali.

Prispela sem k vratom popolne bele podeželske hiške, obkrožene z drevesi in trato. Pristna avstrijska hišica v alpskem slogu, lepa, toda precej prismuknjena med tukajšnjimi rdečimi balvani in prašnimi vrtinci. Ograde so bile iz ročno obtesanih brun in zvitih vrvi – delo spretnega rokodelca. Na oknih obokanih hlevov so cvetele pelargonije. Vse je bilo kot iz škatlice. Pri vratih me je pozdravila Gladly Posel – ptičici podobna ženska srednjih let, z obrazom, ki je pričal o trpljenju, skrbeh in nezlomljivi volji. In kancu sumničavosti. Toda bila je prva oseba, ki se na mojo idejo ni odzvala s pokroviteljsko nejevero. Morda jo je le bolje prikrila. Ker njenega moža Kurta ni bilo doma, sem se dogovorila, da se vrnem naslednji dan.

»Kakšno se ti kaj zdi mesto?« je vprašala.

»Gnilo,« sem bleknila in v trenutku obžalovala svoj odgovor. Zadnje, kar sem želela, je bilo, da bi se ji zamerila.

Prvič se je nasmehnila. »No, potem se boš verjetno znašla tu. Samo zapomni si, da je večina ljudi tukaj norih in da moraš paziti nase.«

»Kaj pa ta črni?« sem vprašala.

Sumničavost se je vrnila. »Frdamano nič ni narobe s ta črnimi, razen tega, kar belci počnejo z njimi.«

Zdaj sem bila jaz na vrsti za nasmeh. Gladly je bila očitno upornica.

Naslednji dan me je Kurt prišel pozdravit s tolikšno mero navdušenja, kot mu jo je dovoljevala njegova germanska narava. Oblečen je bil v svežo, brezhibno belo obleko, z enako brezhibnim belim turbanom. Če ne bi imel ledenomodrih oči, bi človek mislil, da je bradati, žilavi Maver. Ko sem stala v njegovi bližini, me je spominjal na padli daljnovod – ena sama nevarna, prasketajoča energija. Bil je žilast, s temno zagorelo poltjo in zgaranimi, žuljavimi rokami. Zagotovo najbolj nenavaden človek, kar sem jih kdaj videla. Komaj sem izustila, kako mi je ime, že me je peljal na verando in mi s širokim, škrbastim nasmehom, ki mu kar ni izginil z obraza, natančno razlagal, kakšno bo moje življenje naslednjih osem mesecev.

»Čuj, tak se boma zmenla – ti boš hodla sem delat osem mescov, pol boš kupla eno mojo kamelo in te bom naučil, kak se jo zdresira, pol si boš pa dobla še dve divji kameli in to bo to. Mam lih eno pravo kamelo za tebe. Ma samo eno oko, pa ni važno – močn je in zadosti zanesljiv za tebe, ja?«

»Ja, ampak ...« sem zajecjlala.

»Ja, ampak ka bi ti?« je nejeverno zavpil.

»Koliko bo stal?«

»Aja, kolko bo koštal? Ja. Čakaj malo. Dam ti ga za tisoč dolarov. Bagatela.«

Slepa kamela za tisoč dolarjev, sem pomislila pri sebi. Za tak denar si lahko kupim preklemanega slona.

»To je zelo prijazno od vas, Kurt, ampak veste, jaz nimam denarja.«

Njegov široki nasmeh je počasi splaval po vodi.

»Ampak lahko delam v pivnici, tako da ...«

»Ja. Tak bo vredil,« je rekel. »Ja, ti boš delala v gostilni, pa tu kot moja vajenka za futer in najemnino. Začneš nocoj, pa boma vidla, iz kakiga štofa si in je stvar zrihtana. Maš vlki zegn, frajla, da ti bom dal to šanso.«

Skozi meglo svoje nejevere sem napol dojela, da me je pretental. Odpeljal me je k meni namenjenim prostorom v hlevu, stopil noter in se vrnil z mojo novo opravo kamelarke. Nadela sem si široko belo obleko in si poveznila trapasti turban na svoje svetle lase in oči. Bila sem kot kak shizofreni pek. Ko sem se zagledala v ogledalu, sem prasnila v smeh.

»Ka je zaj, si preveč nobl ti za te cote, al kaj?«

»Ne, ne,« sem mu zagotavljala. »Le nikoli se nisem videla kot Afganistanka, to je vse.«

Peljal me je h kamelam, na najino prvo učno uro.

»Zdaj je tak, začeti moraš na podnu in pol gre gor,« je dejal ter mi podal metlo in smetišnico.

Kamele serjejo kot zajci. Luštne male kroglice, v obilnih količinah. Nekaj jih je ležalo v smeri, kamor je kazal Kurtov prst. Šele takrat sem se zavedla, da na obeh hektarih zemlje nisem videla enega kupčka kameljih iztrebkov, niti kroglice. In ker je imel Kurt osem kamel, je bilo to, milo rečeno,

presenetljivo. V upanju, da bom s svojo pridnostjo naredila dober vtis na svojega novega šefa, sem se sklonila, pazljivo pometla vse do zadnje kroglice na smetišnico, nato pa se vzravnala za pregled.

Zdelo se je, da je nekaj narobe s Kurtom. Njegove obrvi so švigale gor in dol po obrazu, kot bi se premikala dvigala. Pod močno zagorelo poltjo se je prižigal rdeči ogenj. Nato je eksplodiral kot vulkan in me oplazil s svojo slino, kot bi bila razbeljena lava.

»KA JE PA TISTO TAM!?!«

Zmedena sem pogledala v tla, a ničesar nisem videla. Spustila sem se na kolena – še vedno nič. Nato se je še Kurt vrgel na kolena zraven mene in tam zraven, skrit pod bilko porezane pirnice, se je skrival najbolj drobceni, pradačni košček kameljega dreka, kar si jih lahko predstavljate. »Spucaj!« se je zadr. »Ti misliš, da so to kake frdamane počitnice al kaj?« Nisem mogla verjeti, da se mi to dogaja, in vsa tresoča sem pobrala tisti mikroskopsko majhen odkrušek. Tekom let se je že skoraj spremenil v prah. Zatem se je Kurt le unesel in nadaljevala sva z obhodom ranča.

Po tem izbruhu bi verjetno dvakrat premislila, ali bom ostala tukaj, toda kaj kmalu sem ugotovila, da je moj demonski prijatelj pravi čarodej s kamelami. Na tem mestu bom enkrat za vselej razbila nekaj mitov o teh živalih. Kamele so najbolj inteligentna bitja, kar jih poznam, z izjemo psov. Pripisala bi jim IQ, ki v grobem ustreza osemletnemu otroku. So prisrčne, predrzne, igrive, šaljive – da, šaljive –, hladnokrvne, potrpežljive, marljive, neskončno zanimive in očarljive. Zelo težko jih je dresirati: ne le, da je njihov um v osnovi neudomačen, so tudi izjemno bistre in dojemljive. In

prav zato so na tako slabem glasu. Če z njimi slabo ravnaš, so lahko precej nevarne ter odločno trmoglave in neposlušne. Kurtove niso bile nič od naštetega. Bile so kot veliki radovedni kužki. Kamele ne smrdijo, razen kadar te v napadu užaljenosti ali strahu celega pokozlajo z lepljivim zelenim prežvekom. Rekla bi, da so zelo občutljive živali, ki se zlahka prestrašijo slabih dreserjev. Hitro jih lahko uničiš. Vzvišene so in etnocentrične, jasno prepričane o tem, da so od boga izbrana vrsta. Toda hkrati so strahopetne in za njihovo aristokratsko držo se skriva nežno srce. Takoj so me zasvojile.

Kurt mi je še naprej našteval moje dolžnosti. Drek je bil očitno velik problem. Ves dan bom morala capljati za kamelami in pobirati njihove nadležne iztrebke. Povedal mi je, kako je imel nekoč genialno idejo, da bi kamelam v zadnjik porinil napihljive gumaste mehurje iz nogometnih žog, vendar so jih tekom dneva z godrnjanjem iztisnile ven. Postrani sem ga pogledala. Ni se šalil.

Ob štirih zjutraj bom morala poloviti kamele, jim odstraniti nožne sponke (prednje noge so imele prevezane z jermeni in nožnimi verigami, da niso kam prehitro ali predaleč zablodile), jih pripeljati domov v dolgi, strnjeni koloni in pripraviti za osedlanje. Dve ali tri kamele so bile namenjene dnevnomu delu – vodenemu jahanju turistov po okrogli jasi za dolar po ježi –, ostale pa so bile zaprte v ogradi. Izbrane tri kamele bom morala pripeti k njihovim krmilnikom, jim s krtačo očistiti dlako in ukazati, naj *hušknejo* (kar naj bi po afganistansko pomenilo »sedi«) ter jih osedlati s kičastimi ponaredki arabskih sedel, ki jih je Kurt sam naredil. Ta rutina bo predstavljala dovršen del mojega življenja

naslednjih osem mesecev. Ker mi je Kurt takoj naložil delo, nisem imela časa, da bi razvila strah pred kamelami. Večino dneva sem porabila zato, da sem ohranjala njegovo sterilno posestvo brezhibno čisto, pospravljeno in brez plevela. Niti bilka trave si ni upala zrasti po svoje.

Tistega večera me je obiskal mladenič, ki me je dobrovoljno prevažal po mestu, da bi videl, kako mi gre. Kurtu sem povedala, da imam obisk, in šla sva nazaj proti hlevom. Sedela sva in med klepetom opazovala mavrično prelivanje modrih in oranžnih odtenkov večerne zarje. Bila sem izžeta po celodnevem delu. Kurt me je neumorno podil od staje za krmljenje do kamel, ograde in nazaj. Oplela sem vrt, s škarjami porezala skoraj dva kilometra pirnice, ki se je razrasla ob robnikih, po okrogli jasi vodila kameljo ježo brezštevlnih zoprnih turistov ter čistila, pomivala, drgnila in dvigovala stvari, dokler nisem imela občutka, da se bom kar sesedla od utrujenosti. Delovni tempo se ni upočasnil niti za minuto, Kurt je z budnim očesom spremljal moje delo. Na trenutke je momljal, da mogoče bom za kako rabo, na trenutke pa me je na ves glas zmerjal pred zmedenimi turisti, ki v zadregi niso vedeli, kam naj gledajo. Prezaposlena sem bila z delom, da bi imela čas razmišljati, ali bom zmogla prenašati tak odnos osem mesecev, a ko sem se pogovarjala s svojim mladim prijateljem, sem čutila, kako globoko v meni brbota vsa jeza, ki sem jo čutila do Kurta. Pizdun arogantni, sem pomislila. Skopuški, obsedeni, zlovoljni, godrnjavi zoprnik. Sovražila sem se zaradi svoje preklemane strahopetnosti v odnosih z ljudmi. To je tako ženski sindrom, ta šibkost živali, ki so od nekdaj plen. Nisem bila dovolj agresivna, nisem se mu dovolj postavila po robu. In zdaj to nemočno

notranje jezno jecljanje. Nenadoma je izza vogala privršal Kurt – prikazen v belem, ki se je z velikimi koraki pomikala bliže. Njegov bes sem začutila, še preden naju je dosegel, in vstala, da bi se soočila z njim. Tresoči prst je uperil v mojega prijatelja in zasikal skozi stisnjene zobe:

»Ti, da mi zgineš od tu. Ne vem, kdo za vraga si ti. Nihče ne sme priti sem, ko je tema. Zihher te je Fullarton poslal sem, da bi šnofal, kaka sedla za kamele mam!«

Nato se je zasrepel vame. »So mi povedli moji viri, da si že bla tam. Če za mene delaš, nimaš kaj k njim hodit – NIKOLI. Ti je to jasno?«

In potem mi je počil film. Ni hujšega od razkačene ženske. Moj prijatelj je z izbuljenimi očmi zbežal v noč, jaz pa sem se znesla nad Kurtom, ga zasula z vsemi kletvicami, kar sem jih kdaj slišala, in kričala, da bo prej snežinka preživela v peklu, kot pa bom jaz še kdaj opravljala usrano delo zanj. Raje se na licu mesta stegnem. Odvihrala sem v svoje prostore, v divjem besu zaloputnila Kurtova dragocena vrata – tista vrata skednja, ki si jih moral zapirati, kot da so iz stekla – in spakirala svojo borno lastnino.

Kurt je stal tam kot lipov bog. Narobe me je ocenil, preveč je pritiskal name in zdaj je fasal moj popizditi. V očeh se mu niso več bleščali dolarji. Toda bil je preveč ponosen, da bi se opravičil, in zgodaj naslednje jutro sem se preselila v pivnico.

DRUGO POGLAVJE

LOKAL JE BIL RAZDELJEN NA ŠTIRI DELE. V pivnici, kjer sem delala jaz, smo stregli mnogim rednim gostom: tovornjakarjem, farmskim delavcem (nekateri so bili napol aboriginske krvi) in občasnim aboriginskim gonjačem živine, ki so ravnokar prejeli ček za dvesto dolarjev, da bi ga unovčili v pivnici. Do naslednjega jutra jim je večina denarja skopnela. Čeprav so bili aborigini lahka pivska tarča, jih ljudje po tihem niso odobraval, zato so redko prišli v pivnico. V salonu so stregli turistom in nekaterim rednim gostom malce višjega družbenega položaja, toda ljudje so pogosto prehajali iz enega dela v drugega. Aboriginom so sicer dovolili vstop v biljardno sobo, a ne brez nejevolje. V notranjem baru, udobni, a neokusno opremljeni sobi, so pili policisti, odvetniki in belci višjega razreda. Tja je bil aboriginom vstop prepovedan. Čeprav to ni bilo legalno ali izrecno označeno, so vsi vedeli, kaj pomeni napis »Cenjene goste naprošamo, da prihajajo v ta bar v elegantnih oblačilih.« Med težaki v pivnici je bil znan kot bar za pedre. Ta lokal vsaj ni imel pasjega okenca kot večina drugih lokalov na Severnem teritoriju. To so bila majhna okenca na zadnji strani pivnice, kjer so prodajali alkohol ta črnim.